

การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว

คำเมือง สีบุญเรือง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพัฒนาศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

พฤษภาคม 2553

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ คำเมิง สีบุญเรือง จบนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาศึกษาของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ดร.เกรียงศักดิ์ บุญญา)

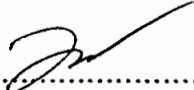

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี แ้มกสิกร)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิรัช เหมะรุธิน)

.....กรรมการ
(ดร.เกรียงศักดิ์ บุญญา)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี แ้มกสิกร)

.....กรรมการ
(ดร.ผลาด สุวรรณโพธิ์)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี แ้มกสิกร)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2553

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์ ระดับบัณฑิตศึกษา

จากมหาวิทยาลัยบูรพา

ประจำปีการศึกษา 2553

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ ได้ด้วยความเมตตากรุณาอย่างยิ่ง จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิชัย เหมะธูถิน ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ดร.เกรียงศักดิ์ บุญญา อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี แย้มกสิกร อาจารย์ที่ปรึกหาร่วม และ นาวาตรี ดร.พงศ์เทพ จิระโร ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ซึ่งทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวความคิดสามารถศึกษาค้นคว้า ก่อให้เกิดความรู้ เพิ่มพูนทักษะ ประสบการณ์ด้วยความละเอียดรอบคอบ และเป็นไปอย่างถูกต้อง ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัย รองคณบดีฝ่ายบริหาร คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระพีพันธ์ ฉายวิมล รองคณบดีฝ่ายวางแผนและประกันคุณภาพ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา นาวาตรี ดร.พงศ์เทพ จิระโร อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา รองศาสตราจารย์สายสมร ประเสริฐ รองคณบดีฝ่ายบริหาร คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติดลาว ดร.เหนียว สีลาวงศ์ อาจารย์ผู้สอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติดลาว ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความถูกต้องด้านเนื้อหาของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณท่านคณบดี และรองคณบดี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติดลาว ที่ให้สัมภาษณ์ และอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล รวมทั้งคณะครูอาจารย์ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถามและสัมภาษณ์เพื่อให้ข้อมูลและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณเพื่อนนิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่มีส่วนช่วยเหลือสนับสนุนให้วิทยานิพนธ์สำเร็จลงได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณ บิดา มารดา และขอบคุณญาติพี่น้องทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจสำคัญแก่ผู้วิจัยตลอดมา จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี คุณค่าและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องตอบแทนพระคุณครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่มีส่วนวางพื้นฐานด้านการศึกษาแก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณ โครงการ TTEST (SIDA) และกรมสร้างครูที่ได้ช่วยเหลือทุนในการศึกษาวิจัย ซึ่งมีส่วนสำคัญทำให้การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาบุพการี และบูรพาจารย์ทุกท่าน

คำเม็ง สีบุญเรือง

51913286: สาขาวิชา: การพัฒนาศึกษา; กศ.ม. (การพัฒนาศึกษา)

คำสำคัญ: การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา/ คณะศึกษาศาสตร์/ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว

คำเมือง สันญะเรื่อง: การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว (DEVELOPMENT OF THE EDUCATIONAL QUALITY
ASSURANCE SYSTEM OF THE FACULTY OF EDUCATION, NATIONAL UNIVERSITY
OF LAO) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: เกรียงศักดิ์ บุญญา, Ph.D., มนตรี เข้มกลีกร, ค.ด.
196 หน้า. ปี พ.ศ. 2553.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 20 คน และบุคลากร 120 คน
รวม 140 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม
แบบมาตราส่วนประเมินค่าเกี่ยวกับการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์
ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) Independent
Samples t - test และแนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา โดยการวิเคราะห์
เนื้อหา

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. พัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว
ที่ดำเนินการในปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง
2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของ
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว ปัจจุบันจำแนกตามผู้บริหารและบุคลากร พบว่า
แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว
ที่พัฒนาขึ้นควรประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์
และแผนการดำเนินการ มี 2 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบที่ 2 การเรียนการสอน มี 15 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบที่ 3
กิจกรรมพัฒนานิสิตนักศึกษา มี 4 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบที่ 4 การบริการวิชาการแก่สังคม
มี 8 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบที่ 5 การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มี 3 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบที่ 6
การบริหารและการจัดการ มี 13 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบที่ 7 การเงินและงบประมาณ มี 2 ตัวบ่งชี้ และ
องค์ประกอบที่ 8 ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ มี 4 ตัวบ่งชี้

51913286: MAJOR: TEACHER EDUCATION DEVELOPMENT;
M.Ed. (TEACHER EDUCATION DEVELOPMENT)

KEYWORDS: DEVELOPING OF EDUCATIONAL QUALITY ASSURANCE SYSTEM/
FACULTY OF EDUCATION/ NATIONAL UNIVERSITY OF LAO

KHAMMEUNG SYBOUNHEUANG: DEVELOPMENT OF THE EDUCATIONAL
QUALITY ASSURANCE SYSTEM OF THE FACULTY OF EDUCATION, NATIONAL
UNIVERSITY OF LAO) ADVISORY COMMITTEE: KRIANGSAK BOONYA, Ph.D.,
MONTREE YAMKASIKORN, Ph.D. 196 P. 2010.

The research aimed to develop the educational quality assurance system of the Faculty of Education, National University of LAO, The sample consists of 20 administrators and 120 personnel, with the total number of 140. The instruments used for collecting the data included an interview form and a rating scale questionnaire on development of educational quality assurance system. Mean, standard deviation, Independent Samples, t - test were statistical devices for the data analysis. Content analysis was employed for setting up guideline for development of the educational quality assurance system.

The findings revealed as follows:

1. The existing development of the educational quality assurance system of the Faculty of Education, Education system of quality assurance of the Faculty of Education, National University of LAO, currently carried out, in general, was rated at a medium level.
2. In the comparison of opinions towards the implementation of the educational quality assurance system of the Faculty of Education, National University of LAO, classified by administrators and personnel, no significant differences were found.
3. The development educational quality assurance system of the Faculty of Education, University of National LAO should comprise 8 components as the following: Component 1: Philosophy, Determination, Objectives, and Action Plan, with 2 indicators; Component 2: Instruction, with 15 indicators; Component 3: Student Development Activities, with 4 indicators; Component 4: Academic Services for the societies, with 8 indicators; Component 5: Art and Cultural Preservation, with 3 indicators; Component 6: Administration and Management, with 13 indicators; Component 7: Finance and Budget, with 2 indicators; and Component 8: Quality Assurance Mechanism and System, with 4 indicators.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญภาพ.....	ด
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
แนวคิดเกี่ยวกับระบบ.....	11
ความหมายของคุณภาพการศึกษา.....	13
หลักการและแนวคิดในการประกันคุณภาพการศึกษา.....	14
การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา.....	23
ระบบประกันคุณภาพ การประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาของ ประเทศไทยและต่างประเทศ.....	27
ระบบสารสนเทศ.....	42
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว.....	43
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	48
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	55
ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง.....	56
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	57
การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ.....	57

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	59
การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
ลำดับขั้นตอนของการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	86
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	86
สรุปผล.....	91
อภิปรายผล.....	160
ข้อเสนอแนะ.....	162
บรรณานุกรม.....	163
ภาคผนวก.....	167
ภาคผนวก ก.....	168
ภาคผนวก ข.....	172
ภาคผนวก ค.....	175
ภาคผนวก ง.....	189
ภาคผนวก จ.....	194
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	196

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	56
2 แบบสัมภาษณ์ การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว.....	61
3 จำนวน และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ.....	64
4 จำนวน และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพ.....	64
5 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระยะเวลาการทำงาน.....	65
6 จำนวน และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	65
7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อระบบประกันคุณภาพการศึกษา ด้านปัจจัยนำเข้า.....	66
8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อระบบประกันคุณภาพการศึกษา ด้านกระบวนการ.....	71
9 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อระบบประกันคุณภาพการศึกษา ด้านผลผลิต.....	75
10 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหาร และบุคลากร จำแนกตามสถานภาพ ด้านปัจจัยนำเข้า.....	77
11 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหาร และบุคลากร จำแนกตามสถานภาพ ด้านกระบวนการ.....	81
12 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหาร และบุคลากร จำแนกตามสถานภาพ ด้านผลผลิต.....	84
13 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหาร และ บุคลากร รวม 3 ด้าน คือ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต โดยใช้สถิติ แสดงการเปรียบเทียบ Independent Samples Test ($t - test$).....	85
14 เกณฑ์มาตรฐานและข้อมูลหลักฐานประกอบการประเมิน (ตัวบ่งชี้ที่ 1.1).....	92
15 เกณฑ์มาตรฐานและข้อมูลหลักฐานประกอบการประเมิน (ตัวบ่งชี้ที่ 2.1).....	95
16 เกณฑ์มาตรฐานและข้อมูลหลักฐานประกอบการประเมิน (ตัวบ่งชี้ที่ 2.2).....	96
17 เกณฑ์มาตรฐานและข้อมูลหลักฐานประกอบการประเมิน (ตัวบ่งชี้ที่ 2.4).....	98

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
18 เกณฑ์มาตรฐานและข้อมูลหลักฐานประกอบการประเมิน (ตัวบ่งชี้ที่ 2.8).....	102
19 เกณฑ์มาตรฐานและข้อมูลหลักฐานประกอบการประเมิน (ตัวบ่งชี้ที่ 2.9).....	104
20 เกณฑ์มาตรฐานและข้อมูลหลักฐานประกอบการประเมิน (ตัวบ่งชี้ที่ 2.10).....	106
21 เกณฑ์มาตรฐานและข้อมูลหลักฐานประกอบการประเมิน (ตัวบ่งชี้ที่ 3.1).....	111
22 เกณฑ์มาตรฐานและข้อมูลหลักฐานประกอบการประเมิน (ตัวบ่งชี้ที่ 3.2).....	114
23 เกณฑ์มาตรฐานและข้อมูลหลักฐานประกอบการประเมิน (ตัวบ่งชี้ที่ 4.1).....	117
24 เกณฑ์มาตรฐานและข้อมูลหลักฐานประกอบการประเมิน (ตัวบ่งชี้ที่ 5.1).....	126
25 เกณฑ์มาตรฐานและข้อมูลหลักฐานประกอบการประเมิน (ตัวบ่งชี้ที่ 6.1).....	130
26 เกณฑ์มาตรฐานและข้อมูลหลักฐานประกอบการประเมิน (ตัวบ่งชี้ที่ 6.2).....	132
27 เกณฑ์มาตรฐานและข้อมูลหลักฐานประกอบการประเมิน (ตัวบ่งชี้ที่ 6.3).....	133
28 เกณฑ์มาตรฐานและข้อมูลหลักฐานประกอบการประเมิน (ตัวบ่งชี้ที่ 6.4).....	135
29 เกณฑ์มาตรฐานและข้อมูลหลักฐานประกอบการประเมิน (ตัวบ่งชี้ที่ 6.9).....	138
30 เกณฑ์มาตรฐานและข้อมูลหลักฐานประกอบการประเมิน (ตัวบ่งชี้ที่ 6.10).....	141
31 เกณฑ์มาตรฐานและข้อมูลหลักฐานประกอบการประเมิน (ตัวบ่งชี้ที่ 6.12).....	144
32 เกณฑ์มาตรฐานและข้อมูลหลักฐานประกอบการประเมิน (ตัวบ่งชี้ที่ 6.13).....	146
33 เกณฑ์มาตรฐานและข้อมูลหลักฐานประกอบการประเมิน (ตัวบ่งชี้ที่ 7.1).....	147
34 เกณฑ์มาตรฐานและข้อมูลหลักฐานประกอบการประเมิน (ตัวบ่งชี้ที่ 7.2).....	148
35 เกณฑ์มาตรฐานและข้อมูลหลักฐานประกอบการประเมิน (ตัวบ่งชี้ที่ 8.1).....	149
36 เกณฑ์มาตรฐานและข้อมูลหลักฐานประกอบการประเมิน (ตัวบ่งชี้ที่ 8.2).....	151
37 เกณฑ์มาตรฐานและข้อมูลหลักฐานประกอบการประเมิน (ตัวบ่งชี้ที่ 8.3).....	153
38 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหา กับ IOC การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ การศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว.....	190
39 ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม การพัฒนาระบบ การประกันคุณภาพการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว.....	192

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
2 กรอบแนวคิดการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว.....	6
3 แนวความคิดในการประกันคุณภาพการศึกษา.....	17
4 กรอบแนวคิดในการวิจัยของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว.....	19
5 ระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถาบันราชภัฏ.....	27
6 ISO 9000 กับการผลิตบัณฑิต.....	29
7 การนำ ISO 9000 มาใช้กับการศึกษาอุดมศึกษา.....	30
8 แนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ทั้ง 6 ขั้นตอน.....	32
9 กระบวนการจัดทำข้อมูลพื้นฐานการศึกษา.....	35
10 ขั้นตอนการดำเนินงานระบบการประเมินภายนอก.....	39
11 ระบบการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของประเทศไทยและต่างประเทศ.....	40
12 โครงสร้างการบริหารงานคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว.....	48
13 ภาพที่ 13 องค์ประกอบที่ 1.....	154
14 ภาพที่ 14 องค์ประกอบที่ 2.....	155
15 ภาพที่ 15 องค์ประกอบที่ 3.....	156
16 ภาพที่ 16 องค์ประกอบที่ 4.....	156
17 ภาพที่ 17 องค์ประกอบที่ 5.....	157
18 ภาพที่ 18 องค์ประกอบที่ 6.....	157
19 ภาพที่ 19 องค์ประกอบที่ 7.....	158
20 ภาพที่ 20 องค์ประกอบที่ 8.....	158
21 รูปแบบระบบการประกันคุณภาพของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว.....	159